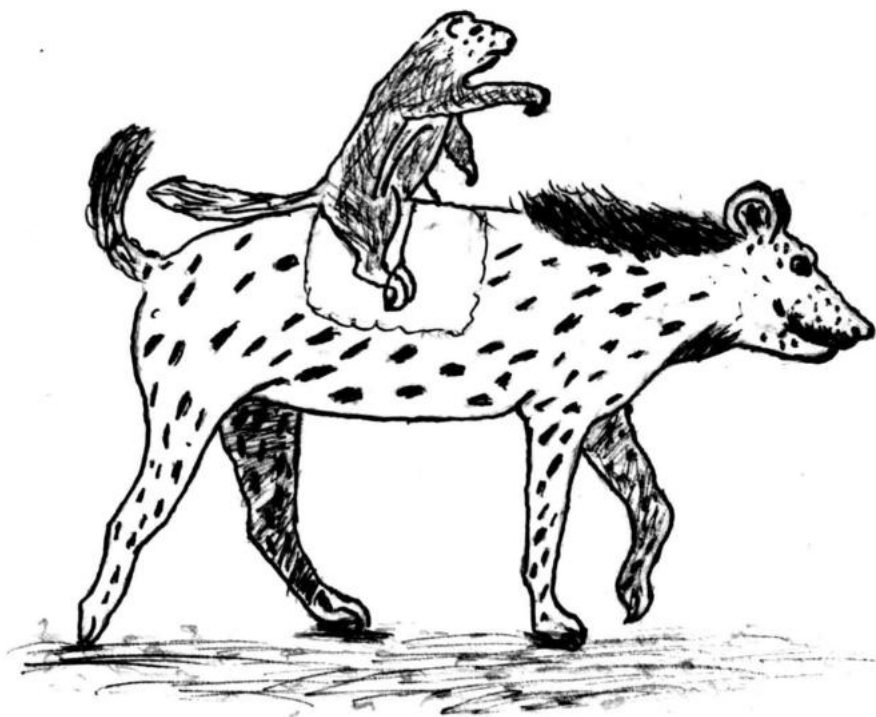

Bamulgi

Contes soumraye

Soumraye

Conte traditionnel

Copyright © 2024, Association pour le Développement de la Langue Chibne (Soumraye), A.D.L.C.

<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Cette création peut être utilisée à des fins commerciales. Cette création peut être adaptée ou complétée. Les mentions relatives aux droits d'auteur, d'illustrateur, etc. doivent être conservées.

Langue : chibne (soumraye), parlée dans la sous-préfecture de Déressia, préfecture de la Tandjilé-Est

Traduction du titre : Contes

Genre : Contes traditionnels

Contributeurs: Voir la liste à la page 47

Images sur les pages Couverture extérieure, 2, 5–7, 11, 14, 18, 21 par Tchogou Chelgue, © 1999 SIL Tchad. CC BY 4.0.

Images sur les pages 3, 4, 6, 9, 17, 27–28, 31–32, 38, 40 par International Illustrations; The Art Of Reading 3.0, © 2009 SIL International. CC BY-SA 4.0.

Images sur les pages 3, 8, 10, 12, 15–16, 23–24, 26, 29, 33–34, 36–37, 45 par Daïgue Vincent, © 2020, 2021, 2024 SIL Tchad. CC BY 4.0

Image sur la page 46 par Saïbam Gounsi Jeremie, © 1996 SIL Tchad

Image sur la page 47 par

https://www.freepik.com/free-vector/hand-drawn-bat-outline-illustration_22430036.htm, © 2024 CC BY 4.0.

Deuxième édition, 2024 (corr. 2025): 50 exemplaires

Bamulgi

Contes soumraye

Gwale gi pii

Ce livre est une édition révisée et élargie de la collection de contes faite pour la première fois par les Soumraye en 1999, avec l'aide de Thomas et Anita Deusch. Cette première édition a été réimprimée plusieurs fois et jouissait d'un grand intérêt, mais entretemps le stock était épuisé et l'orthographe a changé.

Nous remettons le livre à la disposition des Soumraye maintenant en orthographe révisée, avec plus de contes et plus d'illustrations qu'avant.

Soumraye

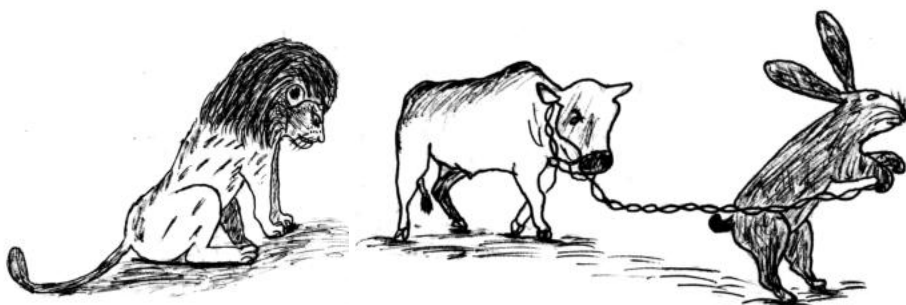
Canton Soumraye, Tandjilé-Est, Tchad

Mĩ day gi dǎwre pagi labje

Mĩ day gi dǎwre damgi ciri bĩdĩ mĩn. Me cendi pagi labje day læ. Mĩ duwa da, i gi abe me, dǎwre duwa da, i dĩ deme me ca. Labje day di ca ha bam wama læ. Cwara dayyæ da, dǎwre duwa yàa dwe. Ɔrĩ mĩ way ba i labe duwa me ba yàa. Dǎwre way ba i labe duwa me ba yàa, tandi.

Mana gi mĩ ba doy yande da, anji 'waga mwagine pad ba gi àl sariya me, cendi pad way da, ba i mĩ labe duwa me ba yàa dwe, anju. Kudĩn wara duwa targĩn me, gĩra waygi da, cendi ba àlna sariya le kaláng, dara abəw yàa ba àlĩwwe. Mĩ so wayiw da, abəw ba i deme me ba ha yàa dwe mo? Kudĩn cor wayiw ba da, yande da, labe gi dwe di kaw, ba i dǎwre duwa me ca.

Mana gi ta læ da, mĩ sariya yiw.

Namde nə halgini sir

Wála mın, deme di pii waydi kwondidi di mın ba gi ha bam habdeyə. Deme di pii da, dusidi ladi gi kwondidi di mın di le. Tandi waydi kwondidi da: «Nə doyi kanja gi habde me, də ha ulay pii iləndi sale.» İri, deme di kanjidi kwondidi habde doydwana dıra bam.

Mana gi ba di ma u daa didə da, kunədi biyə bam. Deme di pii sidi 'yoldi nañ dara ba haladi mar, kaldı dene mınadi.

Bag kaw, cendi 'yolım i tırgagi.

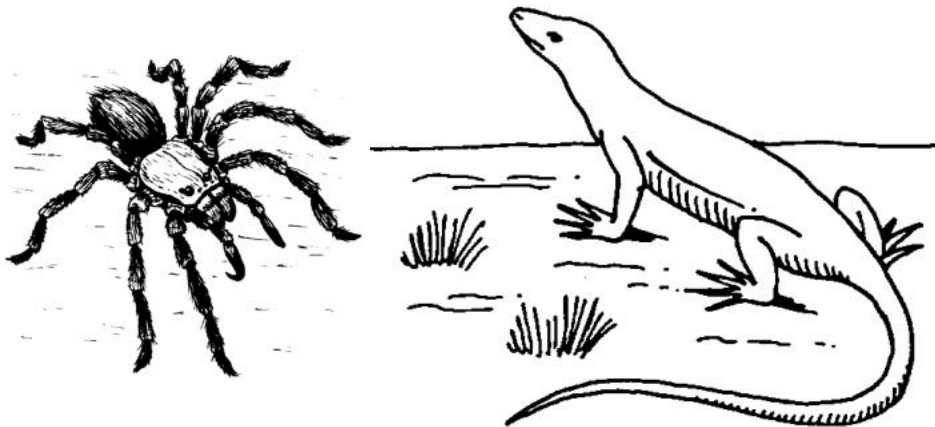
Bababge day gɨ bili

Bababge day gɨ bili hargɨ bam wama lə. Bababge wama caw duwa bam pad, hiŋe kaw, kalagɨ dɨndaw bədə. Bili wama duwa me, kalagɨ dɨndaw. Bababge wayɨw bili ba gɨ ha ulay dɨm. Bili cor wayɨw: «Ladɨ, də ha ɨnda le dɨm, dawa ɯɨ le.»

Mana gɨ cendi gɨra ib gɨ ulay da, bababge wayɨw bili ba gɨ ha duwa lə, dara dyaməw ba ilɨw sale ilə me, ba gɨ ha ɨmə. Gɨrgɨ ulay duwa lə da, bababge u sale 'yàw bili ba ɨmnə.

Bili u sale di ɨm me, sale di ɯɨ le. Bili bo sale dɨ dumɨwwə bam, ɨam gɨ caw pad. Bababge lay caw dɨnə bili ɨmɨw bam.

Bili dusɨw naw me ɨar ha ulay gɨ maŋa. Dɨndaw ɯɨɨw, caw di ba ilə we mo? Bili waygɨ dɨndaw ba 'yɯaa bədə. Anji way yande dara dɨndaw ba ha nulə gura.

Gɨsay day gɨ bili

Gɨsay da, i bagwana, abəw mar bam. Bili da, abəw ilə. Bili abəw 'wogiw dara gɨsəw. Mana gɨ gɨsay doy gwale duwa yande da, aɲji hára budə sɨw bam tulɨɲyə, kal sumiw dara dwaya gwale gɨ bili abəw wayiw.

Bili abəw wayiw da: «Nare woni wamandɨ ilə. ɪjɨm da, mə i gorndɨn. Nə wayɨm da, wála mɨn, mə dara hára bam kanja bɨm gɨ wama. Mə dara dwaya gun gɨdaw dara nɨmə me, bɨla gɨ nimi dalawwə ina lə da mə wa ɨndər nimi dwaragɨ lə.»

Mana gɨ gɨsay doy yande da, aɲji wa kaláng ɨndər bɨla lə pii mana gɨ bili dɨrəwwə. Mwom da, bili ɓar gɨɲ ɨndara gɨ nimiya bam, dara abəw ba wayiw gwale aɲju me, cor man me gɨsay ba par ɨndər pii mo?

Gun me mĩ me řigĩm me

Gun me, řigĩm me, mĩ me, damgĩ ciri bĩdĩ mĩn. Wála mĩn, mĩ yəə mwagĩna womgĩ bam. Wála gĩ dāng, řigĩm yəə mwagĩna womgĩ bam. Wor gun mĩn dĩm. Cendi way ba gun da, ba ha àla i man me, ba ha yəə gĩ mwagĩna mo?

Gun so ha bam me, gĩra ha gwala mwagĩne bĩla bĩwwə gĩ dēche. Řigĩm pamĩw tariwwə yaraw bam dama lə. Mwagĩna hāra dara chàa gĩ nimi. Anji 'woy mwagĩna 'yədĩ. Gun u mwagĩna daa, ha nĩm ulay womgĩ bam.

Řigĩm so wayĩw gun da, ba gĩ dam ka da, gun ba myanaw gun dusĩw bədə. Gun dáygi dodə me ùrgə da: «Gwale gĩ anə wayĩw ta da, gĩndĩw i man mo?»

Cendi bĩřĩn wayĩw da, dara gun di ba myalnam da, ba mə ha mara le. Mana gĩ cendi ba gĩ yər yande da, bĩřĩn wà yá bam. Gun wà taragi lə me, nə řigĩm nolgi bam gĩ dīrəgi.

Kay pàr rìgìm

Wála mìn, kay 'wò mwalà lə ichə jow ba gíra pàr gí rìgìm. Cendi pílala sarni: «Rìgìm da, ìjìm gí kay, mə ha pàraw bədə.» Anji waygí: «Damna jang, sanga də, anə ha yara sɪŋ.»

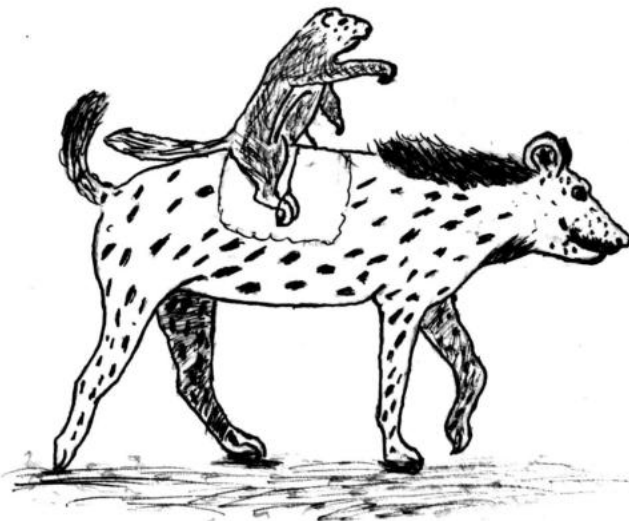
Gí jomni na, kay 'woo gasa gí dɔy hura bɪwwə me gíra 'yo gí rìgìm. Anji ma sɪbɪrəw daa gí sade madad.

Mana gí rìgìm ba yər yande da, wayɪw kay ba ajɪlana daa. Kay ajɪl daa me wayɪw gorɪndɪw da: «'Won habda ni gaba jígí sɪn daa.»

Gorɪndɪw 'woo i male, dɛng da, 'woo bɪrɔw me ca. Yande mwom da, kay dam dɛrɪ sɪw rìgìm dɪwwə.

Kay awɪr rìgìm me, rìgìm cor 'wogɪw da: «Jan maché, mə àl i na yande mo?» Kay cor wayɪw rìgìm da: «Nə pàrɪmme.»

Mwom da, chéw ìjɪ nɪma nə mwarə. Cendi cor way da: «Kay pàra rìgìm 'yang, kay pàra rìgìm 'yang, kay pàra rìgìm 'yang.»

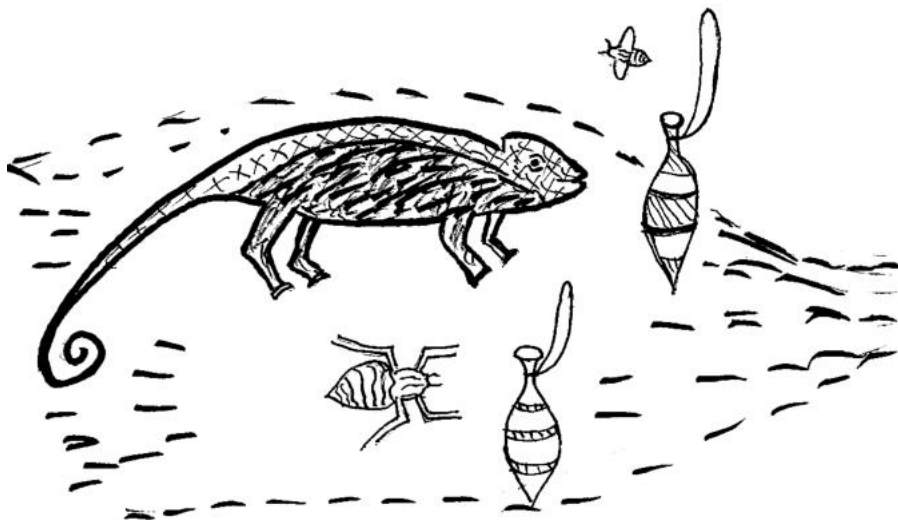

Hoy day gĩ bababge

Wála mĩn, hoy day gĩ bababge ha mijəni mana gĩ nə doleyə. Bababge wayiw hoy da: «İndi, sumĩn i Mije me, ijim da, sumim i Alagibuləgde.»

Cendi gır birmə lə da, bababge wayiw hoy da: «Wi kaw yarna jaw gugilə duwa dalaw.» Mana gĩ hoy tıg gugilə ginə bababge duwa biw bam da, dũmbu dınə bababge duwa dım iche. Bababge wayiw hoy da: «Mə yinən dũmbu ni bədə da, indi nə u gugilə dıma gĩ dũmbu di bam me ca.»

Hoy kalıw dũmbu di me, cendi bor ha nə doleyə di. Dole yərgi me, gıra giyəgi gĩ wama me way ba i mije day. Bababge wayiw hoy da: «Haye di i gĩ sumin ni.» Anji so imiw hoy haye di bam.

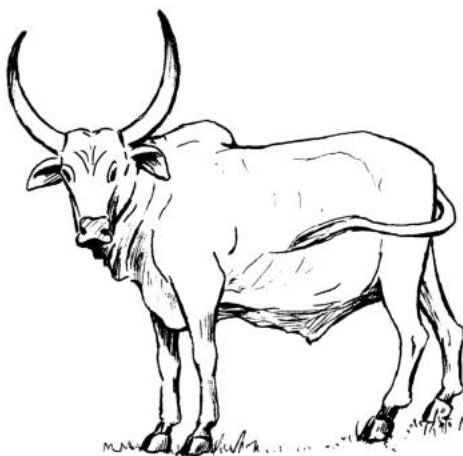
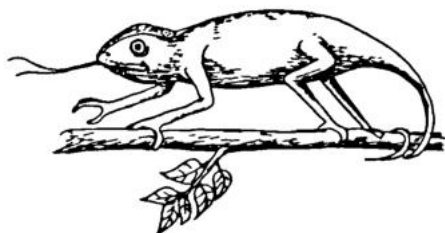

Gì turgì da, hoy cherni àlìw me, ha mana gì gine gìndìwwə dara tìgdə gì mǎy me, namde gìra ùrìw da: «Íjìm, mə wom haye bədə mo?» Hoy waygì namde da: «Bababge way da, sumìw ba i Mìje me wom haye di ìmìn bam. Ìndi, nə hára gì dùmbru dubu dìra, me anjì yəə dùmbru sidi me gìrə mana gì gugìlə dalawwə me ca. Mana gì nə tìŋ gugìlə duwa di bìw bam da, dùmbru duwa so yá me, anjì 'woo gugìlə ni gì dùmbru bam.»

Yande mwom da, dole 'yáa cange me waygì namde ba da: «Unə haye hana 'yànw Alagìbuləgde.»

Bam da, bababge wayìw hoy da: «Də ha ìnda bam.» Írì, anjì wada gìra wom hoy bíra duwa, me hoy gìra 'yolìm gandìw me ca.

Sanga gì jomni da, dole yì gwa da, 'yàw bababge me, u gasa gì dyara da, 'yàw hoy me, wayìw ba, anjì ba gìrnə bìrmə jìrang duwa lə da, ba ichìnə bam me, anju ba ha yara. Mana gì anjì ichì gasa gì dyara di bam da, anju 'yo labe me yìw ha nìm ulay.

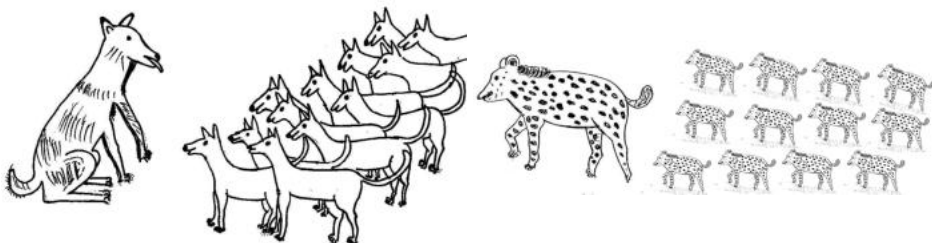
Dogdə day gı ɾigim

ɾigim waydı dogdə ba da: «Də dam ında mın.» Dogdə waydı ba: «Əw.» ɾigim yə dındadı mwaj dii sır. Dogdə kaw yə dıra mwaj dii sır me ca.

ɾigim waydı dogdə ba gı lay dındıragı sır ba gı wom bam. Dogdə waydı ba: «Əw.» ɾigim so lay dındadı sır wom bam. Dogdə ha dıra bam wuda lə, yəə gısay gıra hangdı wom.

Wála gı ɗang da, ɾigim lay dındadı sır wom bam bi. Dogdə da, ha dıra bam 'yáa jacə gıra hangdı wom. Angal angal da, ɾigim wom dındadı 'yen bam pad ɗım. ɾigim waydı dogdə ba gı əl sarga dınə dındıragı, ba gı ilgı sale me, ba gı 'wagagı nım.

Cendi il sale me, 'waga gı dındıragı. Pii da, ɾigim 'waga dındadı, dındadı ilə bədə. Dogdə 'waga dıra dındadı kur kur kur. Dındadı dımə mwaj dii sır. ɾigim ba dı yər dogdə dındadı ɗım da, ̀rgı da, laba cendi ba hára wála i we mo? Dogdə waydı da, laba ba gı ha 'ya mana gı kulə.

Gĩ changa, řigĩm gĩra ba dĩ wom dogdə dĩndadĩ bam.
Dogdə wulasĩ nĩmĩ nə urre, kal kulə. Dogdə cĩm ha 'ya biche.
Řigĩm hára ba dĩ wom nə dogdə da, tandĩ ĩndər mana gĩ nĩmĩ
nə urreyə, mar bam.

Dole day gi namdaw

Dole lay namde giṛə me, di mīn 'yo yàa bədə. Idi 'ywaa yàa bədə nul 'wogi Mārī ba 'yānadi yàa. Mārī doy nulə giṇə deme dīra, 'yādi gudi me yè mangde: Pwana gi 'wā mīn me, dòche mīn me ca.

Mana gi dole baa yər dyaməw yè pwana gi 'wā me dòche me da, dusiw naw me, 'yor dyaməw di bam. Tandi so dangiri mana dīra biche damgi dīndadi lə. Mana gi chamragi ba gi ha wiya lə kurayyə da, nə pwana gi 'wā day gi dòche ha wiya lə di me, chamragi basibiḡi nimi dīdəgi lə. Nə dòche day gi pwana gi 'wā gam jaṇ chamragi yá ulay me, ṇiriḡi swabe day bam, kidi nare bor wiy bam. Dòche da, i deme me, pwana gi 'wā da, i abe me ca. Mana gi dòche ba ṇiri swabe duwa bam da, dirbi nə dam kuray biwwə bugdər nimiya dara swabe duwa di 'yogdi ya jindar de. Me gāa dībi yər.

Wála mīn, dole gi dang ṽr baa u gorindiḡi deme di kwondiḡi ba wundarna gandiḡi bədə. Dole kanji more di lade duwa lə, 'yo bədə. Wála mīn, gāa giṛa wayiw: «Dole, nə 'ywaa more di idi lada dīwaya kwandadi bam dīm.» Dole cor wayiw gāa: «Mə 'ywaa more di i we mo?» Gāa cor wayiw dole da: «Nə yara alə miḡam dole gi ta di lə, i miḡam dole durməw.»

Mana gi dole ba doy yande mwom da, giyè kaṅgè duwa ba hana ùrnə mīgaw dole dara durməw di. Mīgaw dole ùrre, waygi cendi ba hane gi mál dīm. Cendi gira gi mál me, ùr ba gi yər deme day di le dīm. Dole 'waga dīndaw biche pad, cendi yər deme dī lade di bədə.

Cendi bor ha ulay gira wayiw dole da: «Gàa saw i gwale.» Dole yi gaa gobiw. Gàa cor wayiw dole da: «Àl angal dīma!» Dole cor yi gwale ginə gaa, u gorndiw deme dī dòche di. Dole giyè wayiw mīgaw ba hanaw gi nuwaw di. Gi u dòche álaw kirangèyè hára nīm.

Wála mīn, dole ùr baa yər nuwaw, kal tandi ba dīmnə biche laba. Demdire dī dòche more dīra bwaa barge kirə dīra lə, dīmə nuwadi gi dole siwwə. Demdire dī dòche biy sīra di bam, u barge dīra gi 'yogde ya jindar de i gi abadi gi Māṛī 'yàdī hurə sīdə. Indara hára dara 'ywaa nuwadi dīm da, nuwadi cawar indər gi kaṅgədə duwa pad, dara demdire barge dīra 'ywagda duwa.

Abadi gi Māṛī 'yàdī mani nə lade pad, dam gi tīrədi ladi gi dīrīṅ bīrīṅ. Cwagi lə diiyə: Bamulgi way gun ba yarna mani nə àcṇe kaw, ba kalna bam bədə. Anji ba unə daa.

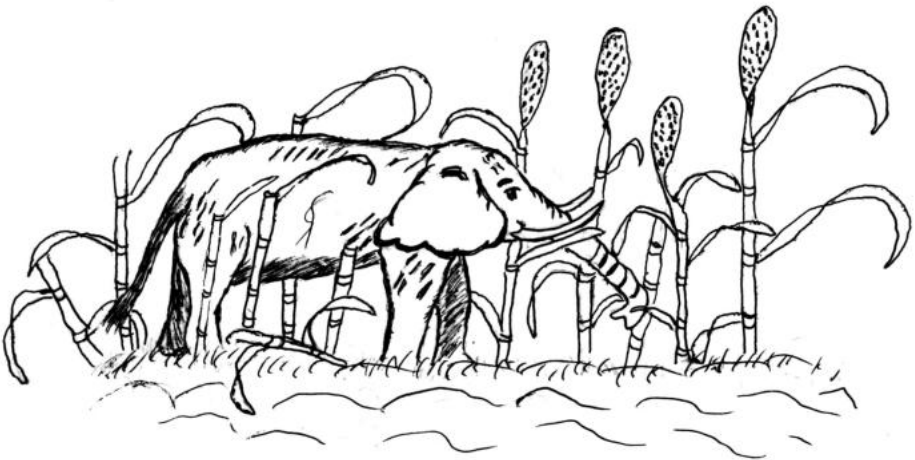
I ya ta di me dwe u deme dī dòche me, gira gidī deme dī lade dōy namde bam pad.

Hāṛā ha ùrə Māṛī

Hāṛā ha ba ùrə Māṛī. Anji wayiw, dana me ba yè mangde bədə mo? Māṛī giyiw daga duwa lə, anju ba àlne wála mìn me, ba cwarne. Hāṛā so ha da, dawa dwe dīra mìn kaw, anji àla bədə, wama māy bam daga dalawə pad.

Cwara duwa lə, Māṛī ùriw ba, dana me, ba giṇə wála gi daga lə bam mo? Hāṛā cor wayiw da, māy ba 'yaṇa bam me, ba wálne àlne na mo?

Māṛī cor wayiw, mìnaw mìn kaw, anju ba 'yaṇa daga gi siw bam me, anju ba yàna mangde da, nare ba ha 'ywaa wama siṇa lə bədə biṛiṇ!

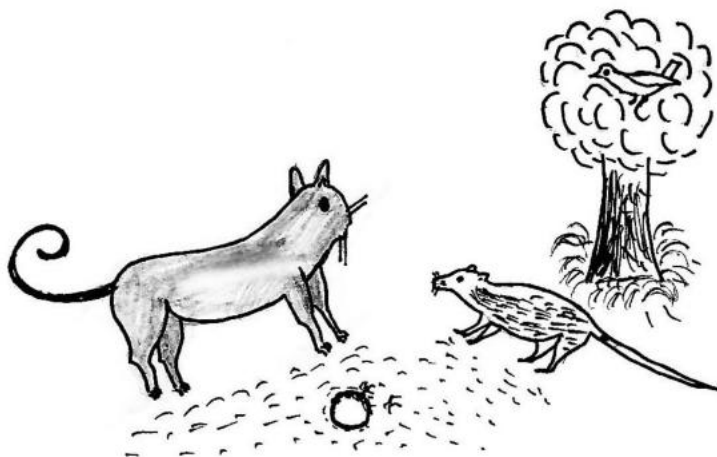
Kwacɲa day gɛ gwama

Kwacɲa day gɛ gwama yɛ gɛ mɪlan. Kwacɲa wayɪw gwama da: «Gwale gɛ jam wayɪm da, mɛ wayɪw gun gɛ dang bɛdɛ. Laba da, mɛ wɔl i we mo?» Gwama wayɪw da: «Nɛ wɔl gubu lɛ.»

Kogɛl dam daa habda dɪwwɛ. Tandi doy gwale gɛnɛ kwacɲa. Kogɛl ɔr gwama da: «Kwacɲa wayɪm ba man mo?» Gwama wayɪw da: «Nɛ nem waya gwale gɛ ta di bɛdɛ.»

Kogɛl wayɪw gwama da: «Anji ha wamam bam. Lay dɔwa bo mana gɛ gubu lɛ. Hare, wɔl daa habda dɪwwɛ.» Gwama ɔl yande.

Gɛ changa da, kwacɲa hɔra dara wama gwama. Anji dɪm ha gubu lɛ gɛ dwana me, dɔwa ulɪw bam. Gwama dam daa habda dɪwwɛ me piyɪw baya.

Dwe gĩ bagwana

Dwe gĩ bagwana gandĩ gĩ jomni dam ciri bĩdĩ me, bara hára gĩra dīm dīwwə me wayĩw da: «I na àlīm mo?» Anji waydĩ da: «Indi, in day gĩ aban mar bam me, nə dam nīm. Cendi kalīn haye daa, me gun gaba 'won 'yàn ilə bədə.» Bara wayĩw da: Me kal, nə um.» Anji waydĩ da: «Haye ni dī, ilə daa dāṛt lə.»

Mana gĩ tandi ba dī yé kunədĩ daa dara 'woo me, anji u cilang aji gĩ kunədĩ sad 'yədĩ. Anji gĩra sabĩ kabni duwa dam nīm me ca.

Deme mīn gĩra 'yow ùrĩw da: «Maché, kabni dīma dī da, i gaba na mo?» Anji waydĩ da: «Kabni nī, i gaba kili.» Tandi wayĩw me: «Indi le, gursĩ nī ilə bədə. Mə ùrnə da, nə ha gīləm durmən mīn, mə udĩ.» Anji way da: «Bag kaw, nə kanjĩ dara 'woo gĩ deme.»

Mana gĩ baa 'yo deme da, gĩdĩ aba 'ywaa mani. Nare pad dam gandĩw.

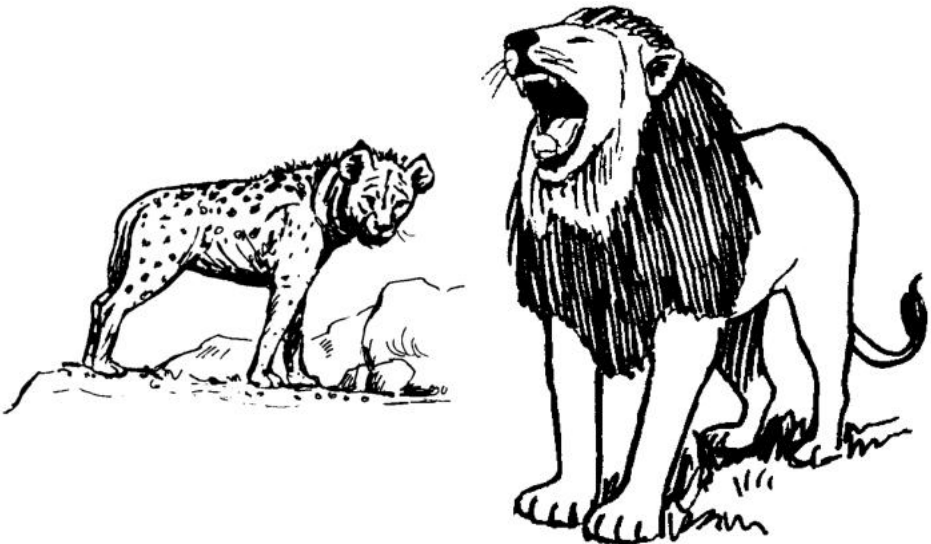
Rigim day gi mĩ

Rigim day gi mĩ pagi labje. Mĩ pagi duwa gi abe, rigim pagi duwa di deme. Cendi bamgi daa mana min me, rigim labe duwa u gudi. Tandi gira yè. Mĩ way ba labe duwa me ba yè. Rigim wayiw da: «Labe dima i gi abe me, ha yàa man mo?» Mĩ da, i ya gun gi dole de. Anji yi labe imiw rigim bam.

Yande da, rigim àl gwale naɗ dara labe duwa. Mĩ cor wayiw rigim da: «Inam yande da, dè 'wogi mwagine nè bam pad kal ba hane àlnagi sariya.»

Mana gi mwagine nè bam ba gi gira pad da, cendi waygi gwale day di. Cendi waw mĩ læ pad.

Dáwre way da, cendi ba àlna sariya di le kaláng, abadi yàa ba àliwwe. Mĩ waydi dáwre da, abadi gi na me yàa ba àliw mo? Dáwre cor wayiw da: «Ijim, mi way yande da, labe dima gi abe da, nem yàa man man mo?»

Dogdə day gı aba cırı duwa

Wála mın, dogdə 'wogı aba cırı duwa sariya læ. Dana me, anju ba 'yàw duwa gucheŋ me, ba wom duwa doni mo?

Dole waygı namdaw, cendi ba àlna haye wunəgı mıje duwa, nə ba yala sariya læ. Wi kaw gı duwa jiga jiga.

Gun u gucheŋ chichım me, ál bam. Dogdə yər gucheŋ dodə da, par kal haye duwa bam, wom gucheŋ bam, do me cwara dara haye duwa sıŋ.

Dole wayıw dogdə da, sariya ba yıwwe. Anju ba wamna gucheŋ bıraa made duwa læ bá.

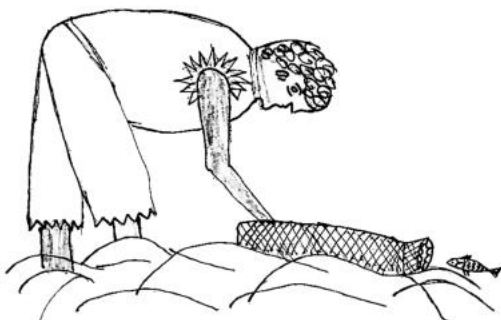

Aba yiga day gĩ aba ála gəlang

Abe day gĩ chendiw damgĩ kírə ca. Gĩ mĩn i aba yiga me, gĩ mĩn i aba ála gəlang me ca. Gaba àla gəlang di, nimi ba gĩ woy bam da, cherni àliw. Anji hára 'yo chendiw gaba yiga di.

Chendiw gaba yiga di ilə ìmə saleyə. Chendiw di ba yəriw da, u sale di, budĩ solbə gĩndəgĩ lə. Aba ála gəlang di, dusi womiw chendiw diwwə. Aba ála gəlang di wayi w chendiw di, tanga ba 'wò bam me, ba ál mwagĩna gĩ jay me, ba layar ìndər pərdəd, ya sale di i solbə gĩndəgĩ lə ta de me.

Dĩndiragĩ bogĩ baya me, chendiw gĩ cherni àliw di, bar daa.

Gun me ɾigim me kiɾimbi me mĩ me

Wála mɪn, nare dayar dam ciri biɗə. I gun me ɾigim me kiɾimbi me mĩ me damgɪ mɪn. Cendi u wála mɪn dara ɪrmə gwale gaba kanja mani nə wama. Wi kaw ba hana wuda lə gɪ wála bá bá dara ba gɪ wom.

ɾigim gɪra u gwale, waygɪ baa ùr gun bədə. Dara gun gɪdaw ba i sɪr da, ba ha hára 'yáa mani bədə. Mĩ gɪra waygɪ cendi ba kalnaw. Dawa di anji dara hára wuda me 'ywana bədə do me, də yarang gandɪw sɪn. Yande mwom da, kal ɾigim ha wuda lə me, gɪr bam di 'yáa mwagɪna, gɪra 'yàgɪ, cendi wom. Kiɾimbi kaw 'yáa duwa me, cendi wom. Mĩ gɪra 'yáa 'yàgɪ me ca.

Wála gɪnə gun duwa gaba wuda nem. Cendi dayar mɪndagɪ me, wayɪw ɾigim da: «Mana gɪ gun dara hára da, mə ha yarandi gandɪw. Gaa ba i man me, anji 'yə nɪm gɪ mwagɪna di mo?»

Mana gɛ gun ùr dara hára da, lay deche duwa me, ha 'ya bíla bíwə gwala mwagɛne. Rígim wada taríwwə, gíra yər 'yáa duwa gɛ mwagɛna di, me cwara gíra waygɛ ba, gun di mel daa 'yə le. Anji 'yáa mwagɛna gíra 'yàgɛ́, cendi wom me ca.

Targin da, rigim u gwale waygɛ ba gɛ dam ciri bídi ka di da, gun ba myalna jaw bədə me, ba nasina gɛ jaw bədə me ca. Gun u gwale àlgɛ lə diiyə waygɛ da, ta i rigim, ta i kírɛmbɛ, ta i mĩ me, indi di me, gun gɛ dang ilə we mo? Ba gɛ doy yande da, cendi bírɛn cəgədɛ wada jiga jiga, me gun mar machè bam.

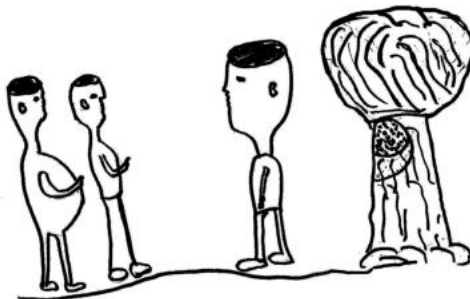
Dine nə subu

Dine subu ba gɪ ha i piyə dũmbu læ. Gɪ mɪn, dɪw jor naŋe, gɪ mɪn ɗang da, gɪdaw i tigem tigem, gɪ mɪn ɗang duwa da, nudəw jor naŋe me ca. Cendi gɪr mana gɪ dũmbu i læ di mwom da, nə sɪr di wayɪw gɪ gɪdaw tigem tigem di ba haɣɪna piynəɣɪ dũmbu di.

Mwom da, anɟi wayɣɪ ba, gɪdaw nə ba i tigem tigem ta di me, ba a haɣɪna daa da, gɪdaw di ba ha piyara bam bədə mo? Mwom da, cor gɪ gɪdaw tigem tigem di day gɪ anɟi gɪ dɪw jor di wayɪw gɪ nudəw jor di me ba haɣɪna anɟu.

Ɔɾɪ, gɪ nudəw jor di wayɣɪ ba, nudəw jwara gɪ ba jor ta di da, ba a haɣɪna daa da, nudəw di ba ha ichara bam bədə mo?

Targɪɳ ɗang da, gɪ nudəw jor day gɪ gɪdaw tigem tigem di wayɪw gɪ dɪw jor di me ba haɣɪna anɟu. Me anɟi yər yande da, haɣɪ daa dara ba a piy dũmbu di me, dɪw gɪɾangar kugər læ. Mwom da, gɪ nudəw jor di àsɪ baya bɪraa bɪraa me, nudəw ichər bam. Ɔɾɪ gɪ gɪdaw tigem tigem di wada ba a hára ulay dara wayaɣɪ waɾaɣɪ da, gɪdaw di kaw piyər bam bɪrmə læ me ca.

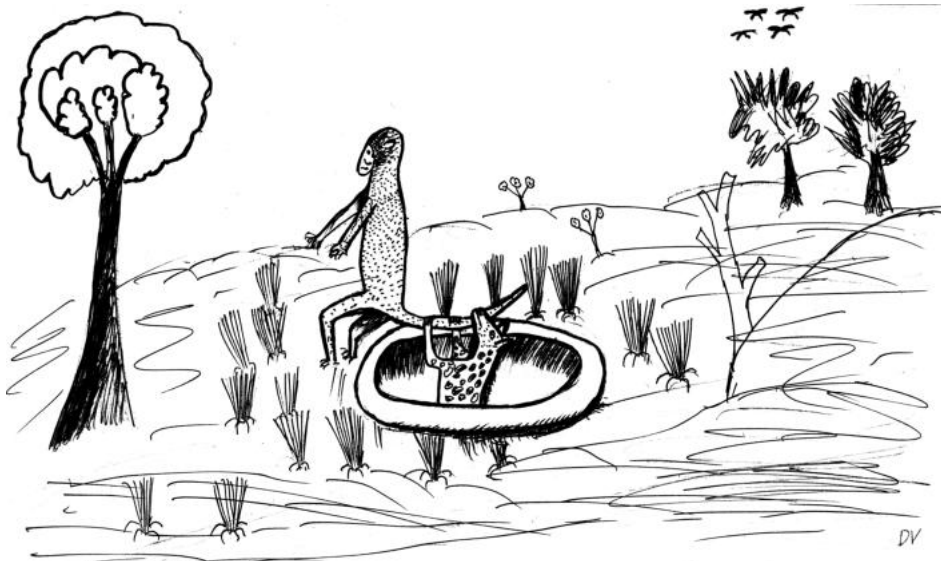

Rīgim me dāwre me kudiņ me

Gī burgī bīlale wojī bam pad me, bīla mīn gī dunge nīmī duwa ilə. Mana gī ta lə da, rīgim hāra baa chəy nīmī. Machè àlīw naņe. Mwom da, aņji yēr bīla dī, dungi kaw, īndər lə, dara machè dī àlīw naņe, aņji īndər lə chə nīmī. Mana gī chə nīmī 'yā gī machè duwa mwom da, aņji ūr baa ha naga daa, me 'yo bīrmə bədə.

Mwom da, kudiņ hāra ūr baa chə nīmī dī me ca. Mana gī ta lə da, kudiņ dī yēr rīgim ilə mana gī bīla dalawwə me, aņji ūr rīgim: «I na àlīm yande mo?» Rīgim cor wayīw lə diiyə ba da: «Machè àlan, nə īndər chə nīmī, me naga gī daa bīlīn daa, me i na mo?»

«Yande da, naga gī daa bīlīm daa mwom da, kal nə 'yām widīn, mwom da, ījīm mē yī me nə surīm àsīm daa.»

Anji 'yàw widi w di yi me suri w àsi w daa, ɪɾi ɾigi m àl gi ndi w bi baa womi w bam. Kudɪŋ wayi w ba da: «Nə 'wom daa dimm! Mə womi n bam mo?»

Anju ba tiŋ bi w bədə, baa womi w bam bas.

Mana gi ta lə da, dāwre kaw wada ganda lə ùr ba di chə nimi di, me yərgi mana gi cendi ilə gaga gwale di lə da, tandi ùr kudɪŋ ba da: «Anə gagi i gwale na mo?»

Kudɪŋ cor wayi w da: «Indi, nə bi l ɾigi m mana gi bi la lə; ɪɾi ɾigi m baa womi n bam me i na mo?»

Mana gi ta lə da, dāwre wayi w kudɪŋ ba da: «Iji m, mə way i kulagi; iji m gi bani ta dimm, mə nyama 'woo ɾigi m bi la dalawwə àsaw mana gi iche mo? Ina yande da, mə nyamna 'wow 'yang mwom da, iji m, kal ɾigi m di kali w cor i ndə r bi la lə bi me, iji m 'wow daa, kal nə yə r gi dɪ rən bá do me nə wur si di si ŋ.»

ɾigi m i gun gi i rmə duwa bani, cor wà kaláŋg i ndə r bi la lə bi. Mwom da, dāwre 'wogi kudɪŋ wayi w da: «Iji m mən g di ma, anji ùr baa womi m; iji m wadeye, də ha i nda le, də kali w i nda bam bi la lə.»

Mana gi ta lə da, ɾigi m soji bi la dalawwə, soji gurà, soji gurà, 'yo bi rmə bədə. Mwom da, cendi yalgi me, anji nem naga daa bədə me mar bam.

Ta di me i bamulgi ni di 'yaŋa dɪ ra.

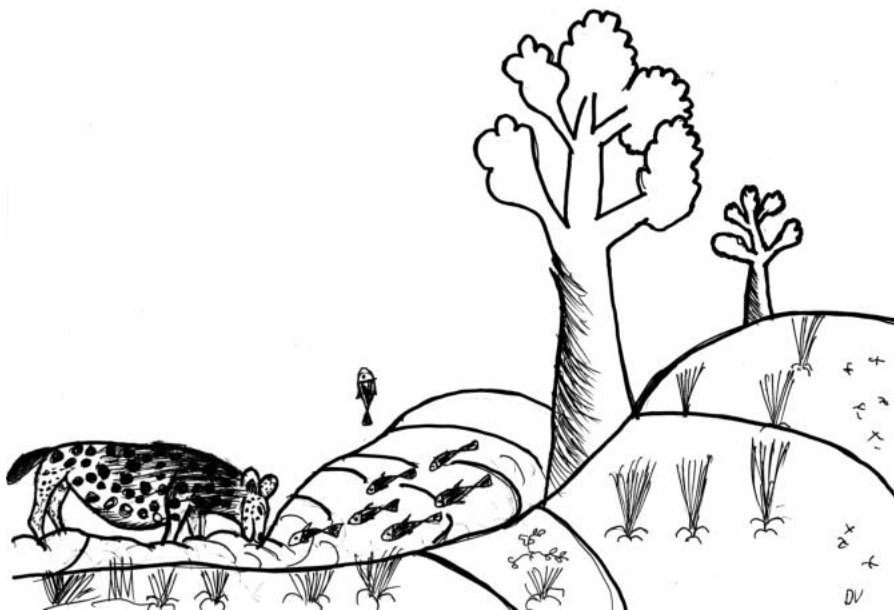
Rīgīm 'yo gòche mod lə

Wála mīn, rīgīm ha bam saba lə. Mana gī hára duwa lə da, anji 'yo gòche mana gī mod lə. Rīgīm dībī dodə mod bīdə me yər mana bīraa. Īrī anji way da: «Yər, gòche i ta me, nə ha àla i man mo? Yər, mani nə nə ha àlagtə me i ta: Nə ha chà nīmi bam pad kala gòche di dīdəgī pəgīn me, nə ha wamagī dīban wamani.»

Rīgīm dībī chə nīmi. Anji chə nīmi di, chə nīmi di, nudəw gīdī ya bal de. Anji 'wocn mani woni àla bədə.

Anji u dòche bīwwə me womīw bədə, dara nudəw sodī nañe. Rīgīm dam īrīm gwale bīraa me 'wocn mani woni àla bədə. Anji so ha gī nulə dīrəw daa.

Ta di me i bamulgī di 'yaña dīra. Rīgīm da, samarre bīg. Anji kal gòche mana dayyə.

Myala gīnə mī duwa

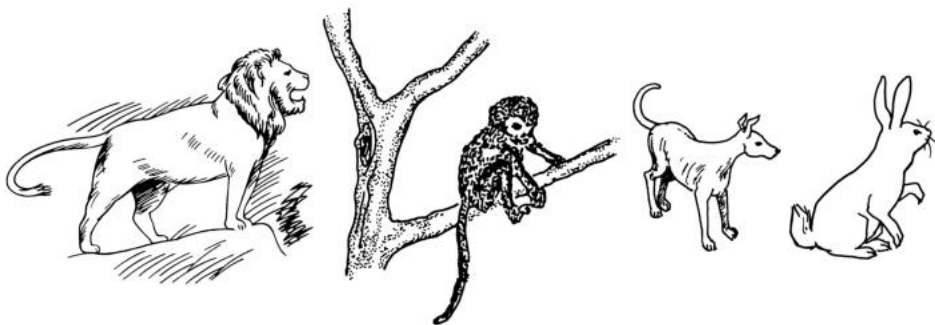
Wála mīn, mī àl myala duwa me 'wogī mwagīne nə bam pad ba hane yigīnaw yiga duwa. Mwom da, mwagīne dayara pad, pad, pad mana gī yiga gīnə mī dalawwə ilə yiga lə.

Me kudīŋ duwa da, hára me dībī bam mana gī yiga dī palgīm duwa lə, ilə uŋbīlə mwom da, dāwre hára dīmə dīwwə mwom da, anji 'wogīw: «Jan maché, dāwre, hare ka sīŋ! Mana gī yiga lə ta di, dogdə ilə mo?» Anji wayīw da: «Yər, gun gī yigī wagī kwandaw bam pad ta di, i dogdə di.» «Yande da, īndi da, nə ha yiga lə di bədə, dara dogdə ilə ta di, chə gani bədə kaw, widībī le, chə gani kaw, widībī le.»

Mana gī ta lə di, dāwre wayīw da: «Mə dībī bam ka da, i wi me ha sīlīm gani hára 'yàm mo?» Kudīŋ wayīw da: «Bədə, dara dogdə ilə ta di, gidi ha 'ya lə.»

'Bam da, nare, gī sabar gī gidi, me gusə duwa da, wada dīm gī kudīŋ gīndīwwə. Mwom da, anji 'wogīw: «Jan maché gusə, i na àlīm mo?» Anji wayīw da: «Dogdə dīma di yidī dāwre 'yáwwə me nə wada nīm.»

Kudīŋ wayīw da: «A! Dee nə wayīw dāwre man mo?»

Rigim day gi dāwre

Wála mīn, rigim 'waga mwagine nā bam pad cendi ba hane 'ywanaw dara baa ūr dara àlagí sii 'ywala gīnā wála gi yàa duwa. Wála gi ta di yala nem da, mwagine di dajara pad gīra 'yow ciri duwa bīdī lə.

Mana gi ciri duwa bīdī lə di, anji dīl habda gi mongo gi yè le dīm. Mana gi mwagine di ūr ba gi ar mongo yàa duwa di mwom da, anji imgi bam, baa ūr gun ba ana mongo yàa duwa di bədə. Mwom da, cendi cīgdī daa pad pad.

Irī dāwre dusīdī womdī. Tandi ha gīra ha gīlə kabge me līm gi sade me gīra ha lama rigim. Tandi wayiw da: «Jan maché, hare, də wunji īnda le gi sade!»

Rigim di, i gun gi īrmə duwa bani nāne, anji yala 'yodī wunja, me dāwre magda rigim habda siwwə madad.

Mwom da, dāwre di cor ha 'waga mwagine nā pad nā dee gīragī ka di. Cendi mwomrər ar mongo yàa duwa di womgi bam car. Me bīrīnīgi wāgi daa pad dayyə pad.

Ta di me i bamulgi dīnə rigim day gi nā mwagine nā bam di 'yaṇa dīra lə.

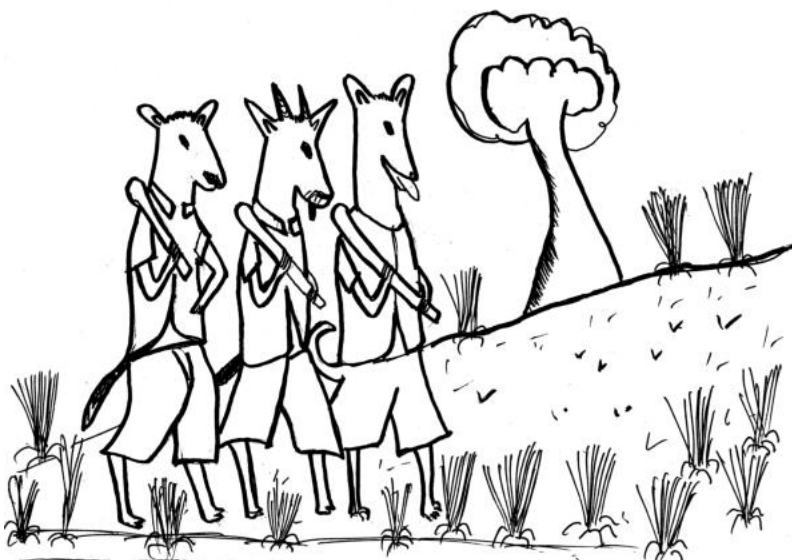

Dīmən me dogdə me gwa me hargi mwalà lə

Wála mɪn, dīmən me gwa me dogdə me bor ba gi ha mwalà lə ichi mirbi. Cendi bor ha gir mana gi ciri dīnə mwalà lə ib deŋ da, dogdə ha pii. Anji yər mī me kɪrɪmbi me ɾigim me damgi lə mwalà lə.

Lána àlɪw, anji dɪbi dodə. Dīmən ùrɪw da: «I na àlɪm me mə dɪbi dodə mo?» Dogdə way da, nɪma nə mī ba damgi alə. Dīmən ɪrɪnəgi cendi ba hana, cendi ba lána bədə, mani mɪn ba ha àlagɪ bədə.

Mana gi lána ba àlgɪ da, dīmən 'woy ha pii. Ba gi gir mwalà lə ibdeŋ da, dīmən àlɪw mwalà waygi. Wayɪw da: «Nə hára nin dara ichə mirbi.» Mwalà waydi da: «Ladi, ina yande da, gamnan bam. Nə ichəgi nə dole day bam, do me nə ichəng dan siŋ.» Dīmən ùr mwàla da: «Nə dole da, i nə wi mo?» Mwalà waydi da, nə mī day gi kɪrɪmbi me ɾigim me, ba dam ta, ba i dolgə.

Mana gi ta di læ ðiməŋ dam, so, piy mirbi ðinə mĩ day mana gi dùwa læ bo bam. ðiməŋ so ɪɾɪŋ dogdə ba hane damna àlna sugigi. Dogdə ba àl sugigi da, lán̄a àliw, an̄ji nem àla sugigi di gi dwana bədə.

ðiməŋ yər yande da, ɪɾɪŋ gwa, an̄ju ba hane. Gwa gɪra dam sugigi bədə kaw. Lán̄a imiww àla bam.

Tandi yər yande da, dama swaa gi sidi ðira ɪɾinəgi cendi ba biɾinina bam. 'Wosɪr sugigi gi dwana. Mana gi ba di 'wosɪr sugigi da, tandi àl sugigi me dùwa uðirə bor mana gi nə mĩ sidiəgi læ.

Mana gi nə mĩ ba gi yər yande da, cor lán̄a àlgi, gi hurbə ðirəgi dodə. Wi kaw so, àsi ðiri ya baa ha i uje læ de da, pidi ha i gi ðirəw biɾin biɾin.

Mana gi ta di, mwalà kaw, lán̄a àliwwə, an̄ji gobot mirbi day di kaláng kaláng kaláng kaláng. Ichəgi mirbi di mana gi mirbi day 'yeŋ da, cendi wayiw mwalà ba gi cor ha le.

Cendi biɾinə bwara ba gi gɪra kwa bam birmə læ da, ɾigim budəgi læ dodə. Dogdə ha pii. ɾigim dama swaa 'ywara dogdə. ðiməŋ ɪɾɪŋ dogdə an̄ji ba wàna bədə, an̄ji ba ðibiɪnə dodə, an̄ji ba wàna bədə. Dogdə wà midak, ha baa ha bam. ɾigim ðoy diw.

Dogdə cwara bi. An̄ji wada ɪje ðiməŋ. ðiməŋ so par ðim ɾigim indəw. ɾigim so daa, soji me 'wodə gurá ðirəw daa me, wə yá bam gi ðirəw.

Mana gi ta di da, nima bwara hára ulay. Mani min kaw àlagi birmə læ bədə ðim. I ta di me ɾigim lándi gi ðiməŋ biɾin. Mana gi di yàna dwe bam kaw, ɾigim nem wama sarbande ðira bədə.

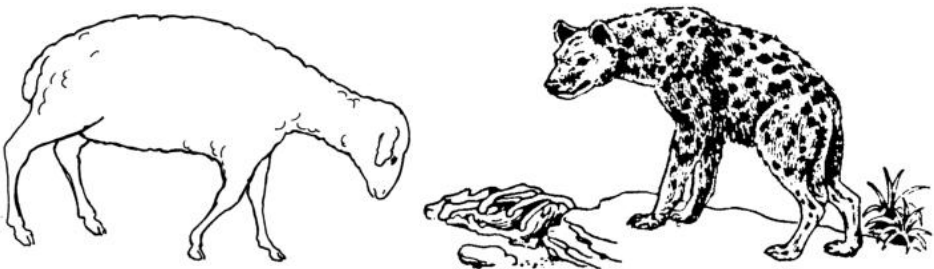
Dīmən̄ day gĩ rīgīm

Dīmən̄ ha bam wama lə. Rīgīm me dīndaw me dyaməw me dam ilə dīrədi lə. Yaradi hāra lə da, cendi ɿɿ kabni dīra sīdəgi lə pad. Dīmən̄ gīra sīdəgi lə ib, àlgi waygi. Rīgīm ùrdi da, ba i man mo?

Dīmən̄ wayiw da ba di wama rīgīm gi dōy me ba di kanji rīgīm gi bīra ba di biygi bīdi gi dīwa. Rīgīm way yande da, tandi ba damna dodə, kal ba gi 'yànadi nimi tandi ba chàna do.

Rīgīm giy gorndiw ba hana cangina nimi me anju ba àlna dīgnə jwak. Giy gi dāng wayiw ya ta de me. Dīndaw subu yá, dāng da, giy dyaməw kaw yá gi dīrədi bīrīn. Rīgīm way da, ba giy nīma ba hana canginadi awragi nimi me, ba dama yande dana mo?

Rīgīm so ba ha canga nimi. Dīmən̄ so dorīw cabi widiw a bam bat. Rīgīm wà yá gi dīrəw bīrīn.

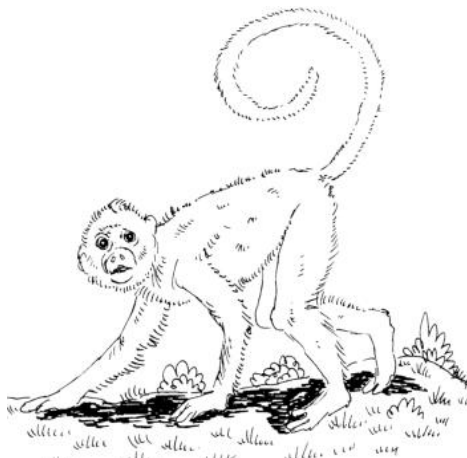
Mimbiru day gi kudɪŋ me made dɪnə mĩ duwa me

Mimbiru day gi kudɪŋ ba gi ha i mwareyɛ. Mana gi cendi ilɛ h́ara lɛ mwom da, kudɪŋ gɪra yɛr sulu i dodɛ. Sulu u chichiri gɪvbat. Mwom da, mimbiru day gi kudɪŋ dɪbɪgi dodɛ. Kudɪŋ ɛr mimbiru: «Mɪndi, kuray i ta di da, dɛ ha àla ɪnda i man dara nalaw mo?»

Mimbiru wayiw da: «Me kuray gi ta di da, dɛ ha ɪnda àla i man mo?»

Kudɪŋ waydi da: «Me mɪndi da, dɛ hana gi gɪday com da, nimi di ha way dɪy. Dɛ i dodɛ, me dɛ nal gi kuray di.»

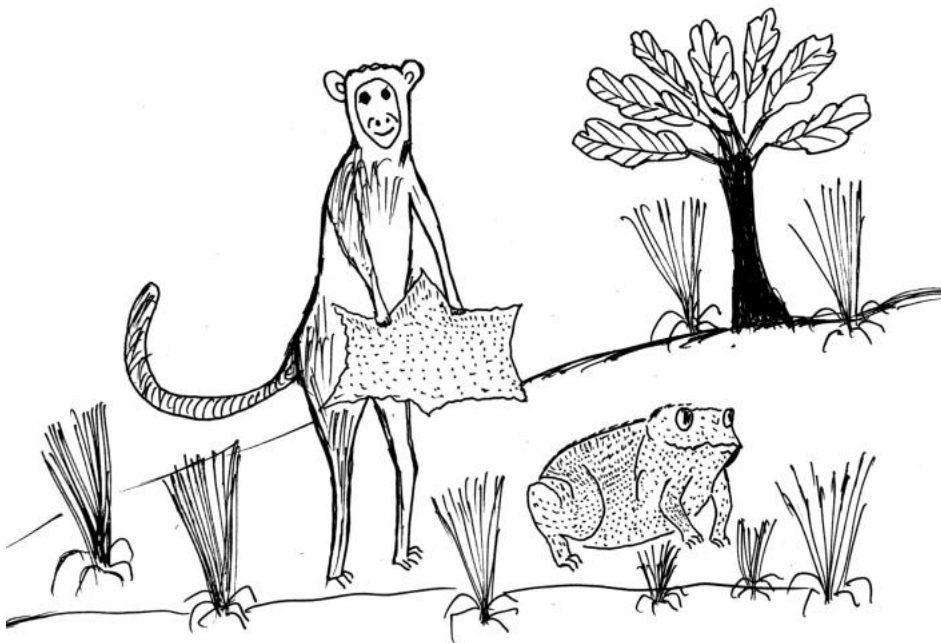
Mimbiru way: «Əw, yande. Kal nə i dodɛ.” Mimbiru sawar i dodɛ mana gi nimi dɪrɛgi lɛ. Hungɛr dodɛ bɪraa bɪraa bɪraa ba dɪ gɪr biyɛ mwom da, kudɪŋ waydi mimbiru ba da: «Me mɪndi me ɪndi me da, i wi me dɔy jaw mo? Mɪndi bas, dɛ naŋ me, ɪndi nə i bani da, kuray di ha wan dɪn. Me kalas, dɛ ha ɪnda mwareyɛ di.»

Nima ɓiriŋ ba gɪ ha i le mwareyɛ di. Mware 'won ciri dwaɾɪ daa vbing. Mana gɪ ba gɪ gɪr mwom da, kuɗiŋ 'yɛ gubiŋ, biy gubiŋ sumu ɗira, ma gɪndiwwɛ dara h́ara nɪm mana gɪ masiniyɛ.

Mwom da, mware 'yarbar 'won ciri dwaɾɪ daa, ilɛ n̄ara lɛ. Kuɗiŋ gɪra yɛr mware mwom da, bo para kekwet, kekwet, kekwet. Mware way ba, maché gɪ lade ba wor ka. Mware way ba, maché gɪ lade ba wor ka. Mware way ba, maché gɪ lade ba wor ka.

Mimbɪru ɗɪbɛ ɗira yande. Dwana ɗira gaba n̄ara ilɛ bɛɗɛ. Mwom da, mimbɪru way da: «ɪndi bas, dɛ h́ara ɪnda ca mwareyɛ. Me ɪjɪm, mɛ way ba mɛ ɗoyɪn bam. Ladɪ! Kal ɪndi kaw, nɛ àlɪm àcɲa me ca.»

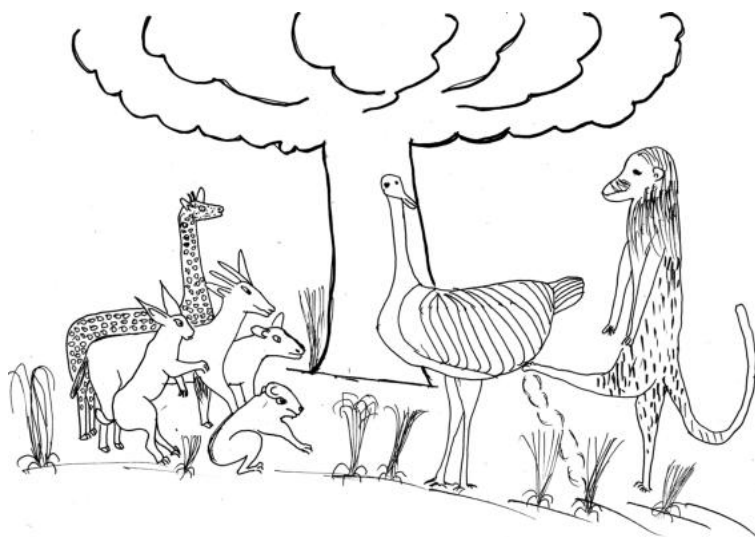
Gi 'yar gùbu naŋ ya ta de. Mimbiru hára gíra ɪrɪŋ gùbu dɪw bam pad. Pɪbdɪ sɪdɪ dodə pat pat pat pat pat mana gɪ gùbu lə di, ba dɪ so daa da, 'wosɪr sɪdɪ sɪk sɪk sɪk sɪk sɪk. Mimbiru hára, gíra dɪbə mana gɪ mware ilə di dɪm. More dɪ mɪn way da: «Indi, nə hára bɪl maché di da, nə yərɪw sɪŋ.»

Tandi hára ba dɪ bɪlɪw, maché gɪ ba dɪbɪ ka da, ba i man mo? Anɟi biyər daa nəɣəɣə yá dɪbə dɪrədɪ lə alə yande. Cwara gɪsɪp gɪsɪp tɪngɪli gabɪrna ba yamgɪle, gɪsɪp gɪsɪp tɪngɪli gabɪrna ba yamgɪle.

Mware way ba da: «I man? Maché gɪ lade wor ka.» Mware bor gandɪw lwam lwam lwam.

Kudɪŋ way ba, Wuu! Mimbiru gɪ na me ba ɲara dɔyɪw bam mo? Swaa gɪ so dodə cut ta di, dambɪr mimbiru gɪndɪdɪ dɪ ɪchɪŋ dɛŋ. Mimbiru bo gurá. Mimbiru ba dɪ yer yande da, dambɪr kudɪŋ gɪndɪw dɛŋ, bo gurá.

Nɪma àla masɪnani bɪraa wála wurgɪsubu.

Mĩ kaw ilə. Mana gĩ ta lə mwom da, mĩ àla wála wurgisubu da, cherni womiw, 'yo kabni bədə. Kay! Me duwa dī mīn da, baa ha àla i man me baa ha 'ywaa gĩ kabni gĩ wama mo? Ladī! Ina yande da, baa nilang ha i bam; mārĩ ba 'yànw kabni da, baa yī?

Anji bamar gĩ kudīn me u sumu dīnə kudīn ma gīndīwwə gak mwom da, ha baa chidī yande da, gĩra 'ywaa dyawa, mīngrəng dībə lə dīrəwwə, nilangidī, nilangidī, nilangidī, baa gĩr ib mwom da, sumu di soy daa kekwet kekwet kekwet. Hīvbīp, mwagīna di gur wà daa.

Kay! Me ta da, baa àl i man mo? Chidī; gĩra ha 'ywaa bage togīlə dībī lə, nilangiw baa ha yəw da, sumu di soy daa kekwet kekwet kekwet. Mwagīna dī wà daa.

Mwom da, cherni womiw nan dōy dwana duwa bam dīm. Bīrmə gaba 'ywara mwagīna kaw, 'yo bədə. Mwom da, wà gĩ gidi pididit; gĩra ha indara kīrə gurīc baa marre. I dodə saw àsī dīw dodə. Gĩ soy, Ay! Mĩ ba marre!

Dīmən wada nərərə. Ay, nam ba marre, nam ba marre! Gĩra u dīw àsī daa durdī lə cílang. Dīm da, mĩ di marre bədə. I cherni ket me imiw swaa gĩ daa bam. Mĩ wom dīmən durīw cigap cigap me, bare ilə chawa lə dodə dārara dārara.

Mwom da, dīmən durmədī waydī: «Hay, ina, yər, bare chow siyyə ta!» Idī waydī ba: «Məng diya da, i bare ni bədə, i mwáy bīw me ilə chawa milili ta di. Mwáy gĩ mar bam di me də piyīw baya mo?» Dīmən dam dīm. Məng, tandi 'wocn mani bədə.

Kudiŋ hára baa yər made di. Anji dībī yər bīraa me way ba, A! Made dī ka di da, ba i made dī dwāṛī. Kal baa ha kulə baa ha yara made di pa do me da, ina nulə kaw, baa gīra nul siŋ. Kudiŋ gīra kulə di, sam mī dudiw me baa hurə isəw yande da, dudiw àl gəṛəṛiŋ. Baa hurə isəw gīndiwwə da, gīndiwwə àl diwit.

İṛi kudiŋ waygi dīndaw da, made dī ka da, ba i made dī dwāṛī. Dīndaw pad ba nagīna daa mana gi lemdeyē! Dīndaw nagi daa pad. Gībdīŋ ba unə duwa banjil me, anju baa u duwa malu me.

Gībdīŋ so: «Nə 'wò kulə, nə sama dudi, àl gəṛəṛiŋ gəṛəṛiŋ. Nə 'wò kulə sama dudi, àl gəṛəṛiŋ gəṛəṛiŋ.»

Aba malu: «Nə 'wò kulə, nə sama gīniŋ, àl diwit diwit. Nə sama gīniŋ, àl diwit diwit.»

Me mĩ wom dīməŋ durɗi di ɪbi mwom da, swaa gi so dodə hɪvbɪp da, jirɪm dīməŋ di kamm 'yəɗi.

Mana gi ta lə da, kuɗiŋ a malu di álɪw alə bam, nagi daa habda lə, kalɪw giɓɗiŋ gi surɪw gi nə banjil yá huraw gubu lə.

'Bam da, mĩ yála 'yo gusə gi ilə pwala muni lə di. Gusə dɪndaw wada pad; kal gusə ilə gubu lə. ɪɾɪ, mĩ ùr gusə di, anju ba polɪw i wi muni duwa mo? Anji wayɪw baa pwalna hana ka.

Mĩ ùrɪw ɗang, anju ba polɪw i wi muni duwa mo? Anji wayɪw baa pwalna hana ka.

Me mana gi anji ba u dɪrəw daa da, i mĩ me dam lə biwwə! A! Me ɪndi, nə ha àla i man mo? Anji wayɪw mĩ di ba da: «ɪjɪm gi dole gi yande ta di da, mə ùrnə ba mə wamna gun ta di, wuɾiŋ dɪrəm bam ɾek ɾek, me mə yɪw womɪw sɪŋ.»

«Sum! ɪjɪm, mə way i sɪɗi 'yang.» Mĩ ba doy yande mwom da, wuɾiŋ dɪrəw bam ɾek ɾek. Gusə 'waya sɪŋa gi chendiɪw bow mana gi dɪrəwwə ɓiga. Mĩ ba dam dara gwasga gi dɪrəw da, gusə swaa dodə muni lə hɪvbɪp dɪmɪw ɓac ɪndəw. I yande me gusə di wà daa me ca.

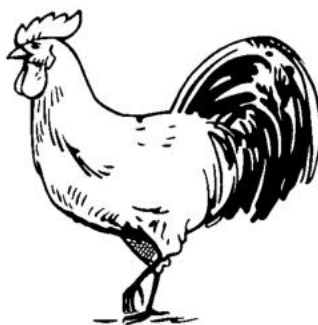
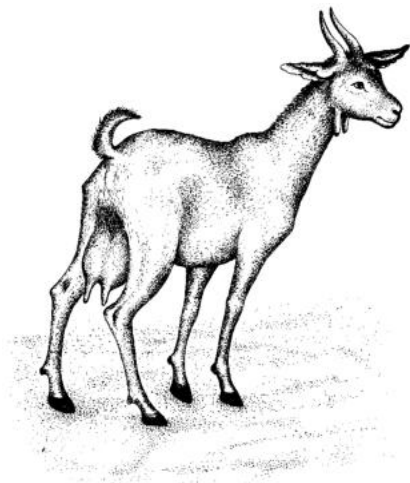

Cange day gĩ gĩray

Nare dam ciri dídə m̃n. Wála m̃n, cendi b̃rĩṅ yalgĩ bam pad dayyə. Gun gĩ wor ulay da, i gĩray day gĩ cange m̃ra.

B̃ləw ilə jara lə daa mwom da, gĩray waydĩ cange ba da: «I na me ilə jara lə daa d̃dəndĩ lə ta di mo?» Cange wayt̃w ba, mani ba alb̃t̃ alba day daa d̃dəgĩ lə me, aṅju ba urb̃t̃ g̃indəgĩ dana mo? Bələw di ilə jaragĩ lə nə gĩray day gĩ cange d̃dəgĩ lə ib deṅ yande. Gĩray cor waydĩ cange gwale gĩ ta di bi. Mwom da, cange cow wayt̃w gĩray ba da: «Mani jər jara day daa me, aṅju ba urb̃t̃ g̃indəgĩ dana b̃ara?» Gĩray di kal s̃iw dam b̃iw m̃igĩmi d̃im. Cendi damgĩ k̃irə. Bələw di j̃irgĩ b̃iraa b̃iraa b̃iraa me g̃ira borgĩ d̃ùwa d̃irədi lə d̃əṅ. Īr̃t̃ d̃ùwa di lagdĩ s̃idəgĩ lə mwom da, cendi b̃rĩṅ bor kululi d̃idəgĩ lə. Me cendi 'wos̃t̃ s̃idəgĩ dara d̃ùwa di mwom da, d̃ùwa lagdĩ s̃idəgĩ lə me bor kululi nə cendi yá chigdə d̃idəgĩ lə.

D̃ùwa di gur daa ulb̃t̃ kululi nə ciri dídə di bam pad.

Ƴrĩ nare nã dee yá bam di cwaragi yalagi ulay dƳm. Ƴrĩ cendi yər ciri day ulbər bam pad mwom da, geche gi ciri didə yər yande da, baa ha i kanja gwale ginə dùwa di gindidi. Cor nare nã yab wayiw ba anju ba hana ulay me ba yinə cange day gi giray kunbinəgi bam, dara ba i cendi me ba ulbi ciri di cendi, dara cendi 'wò bam bədə. Geche di yi gwale day di me, yala yibi nã cange day gi giray di ca bogi dodə. Mwom da, giray waydi cange, tanga ba a waydi man mo? Tandi ba yarna wamani gi ba yala didəgi lə di dƳm! Ƴrĩ cange di 'yo gwale gaba waya bədə, dam bidi migi mi.

Ta di me, i bamulgi di 'yana dira dƳm!

Dáwre day gĩ dine dĩ kurayyā

Wála mĩn, dáwre 'wò delmeyā mana gĩ habde dwaṛagĩ lā kuray biwwā. Mana gĩ kuray biwā di, habde 'yarbar le me, hurbā bajiragĩ naṇe me, mana kaw hĩlal pəgĩṇ jwam me ca. Dáwre kidiḃər mana gĩ habde dwaṛagĩ lā me, dine dĩ kurayyā kaw ilā wama chemdeyā mana gĩ ta lā di me ca. Dine wom chemde dĩa di ladi me, dáwre kaw hāra womdi mani dine tuldi lā ib ib me ca.

Dine dĩ kurayyā 'wocṇ dara dáwre ba ilā tuldi lā ib bədā. Iṛĩ tandi dīr dáwre dīgĩladi, me ilā wama lā dĩa dīrədi dodā. Dáwre co dīrədi iḵidi me waydi ba da: «Dine dĩ dīr dīgĩlan! Dine dĩ dīr dīgĩlan!»

Dine wuriṇ dīrədi me, ùr sidi ba da: «Mani nə ka di da, i na yande mo?» Me tandi co dīrədi ba dī yər mwom da, i dáwre. Dine waydi dáwre ba, tandi ba kalna dusidi hĩlalna didā, dara ba dī dīr dīgĩladi, me ba dī 'wocṇ bədā.

Dáwre cor waydi dine ba dusidi ba ha hĩlaladi didā bədā, dara tandi ba àl i təṛiṇ me, ba dīr nĩm gĩ dīgĩladi ta di.

Dáwre nasi gĩ dine yande.

Ƴɔ́ dǎwre waydɔ́ dɪnɛ bɑ dɑ: «Mǎrǎnde dɪrɑ dɑ, bɑ dɪ hɑ tagɑ ɪ dɑɑ bɑ. Dǎwre sɔ jɪgɪdɪ yɑ bɑm kudɪmɪ gɪ geche dǎlawwə me, kǎl dɪnɛ ɪlə wɑmɑ lə dɪrɑ me cɑ. Ƴɔ́ dǎwre dɪmə duwɑ gɪrɑ gɪr mɑnɑ gɪ kudɪmɪ gɪ tɑ lə dɪ. Dùwɑ gur 'yɔ dɑɑ nǎn me, mwagɪnɛ nə bɑm pɑd, nə dɪnɛ me, nə gechɪde me: nə mɪ me, kɪrɪmbə me, gusə me, dɪrɪbɪ me, hǎrǎ me, gunɪ me, bɛrɪnɪ me bɔr ɪlə wǎgɪ gɪdɪyə. Me, dɪrɪbɪ dɑ, bɪrɪnɪ dɑy dɑɑ me cɑ. Dɪnɛ dɑ, gɪdɪdɪ bɑnɪ bɑnɪ nǎnyɛ me nɛm wǎ gɪdɪ bədə, mwom dɑ, dùwɑ yɑlɑ 'yɔdɪ me, wudɪnɪ dɪrɑ ulbər bɑm kudɪrǎng kudɪrǎng me, tǎndɪ nʉl bɑ dɑ: «Wɑnɑn dɑɑ! Wɑnɑn dɑɑ! Wɑnɑn dɑɑ!»

Tǎndɪ yər lǎdɪ bədə dɑ, wǎ gɪr kuray gɪ wɑrɑ dɪrədɪ lə ɪb tɑ dɪ mwom dɑ, ɪndər kurayyə me ɪlə swǎjɑ lə dɑrɑ dùwɑ dɪ ulədɪ nǎnyɛ.

Mwom dɑ, dǎwre bɑ dɪ yər yǎnde dɑ, ǎl sɪɪ 'yɪwɑlɑ, lɑy ɪsɪdɪ dɑɑ dɑrɑ bɑ dɪ tagɪ mǎrǎnde dɪrɑ dɪ dɑɑ dɪm. ɪ dɑrɑ yǎnde me, lɑbɑ lɑbɑ kɑw, dɪnɛ dɪ kurayyə wudɪnɪ dɪrɑ sɔr bədə, dɑrɑ kudɪmɪ gɪ dǎwre tɔbɪ me dùwɑ ul wudɪnɪ dɪrɑ bɑm dɪ.

Tɑ dɪ me ɪ bɑmulgɪ dɪ nə kɪbɪdɪ dɪ.

Dole namdaw day gî gorindiw

Nə ùr ba nə biy bamulgi dî nê dole namdaw day. Dole lay namde pii sir da, yêê bədê. Gîra 'woo dang di idi dii subu da, tandi gîra u gudi. Mwom da, tîrêdi yâ mana gi mijêniyê, yâ gîra sodi mana gi tarîwwê. Mwom da, cendi halgadi di waydi da, mana gi dayyê ka da, yâa àl nam da, ba gi chowim i barge mam gi dirê m daa. Mwom da, cendi chawa barge, madi dirêdi daa gak. Tandi, mana gi ba di yê dwe di, àsi dodê mwom da, halgadi di mîy dwe di bam, wâ yâ âla mana gi kurayyê me 'woo habda me dâ bareyê, àsidi mana gi dirêdi lê, dole dyamêw ba yê habda. Mana gi ta lê da, cendi awrêdi dirêdi bam. Ba di yêr ya ta de da, dusidi nadi.

Îrî tandi ha kîdîbara daa me, tîrêdi gîra da, anji ûrdi:
«Dwe di i we mo?» Cendi wayiw da, tandi ba yê i habda me i na mo?

Cor dwe gi cendi uw yâ âlaw kurayyê ta di, kuray ilê gamaw lê bîraa mana gi wâla duwa nem. Anji gîdi gun gi gîsage, ha daa da, dole paja duwa gaba gama labje ha nim gi labje mana gi kurayyê dara 'yâgî nîmi. Mwom da, dwe gi ta di ilê kuray dalawê dirbê kaga lê me, tu diri ba:

«Kaga di na mo?»

Kaga nîla.

Kaga di na mo?»

Kaga nîla.

Ina, gi 'wogî Dîdîsir,

aban, gi 'wogîw Dolkîn kîn gi dije Dolkîn.»

Ɔrɛɛ paja ɡɛnə dole di dwaya yande mwom da, anɔji ɡɛra wayaw dole da: «Dwe dɛma ilə mana ɡɛ kurayyɛ.» Dole wayɛw ba i kulagɛ. Àlɛw gwale. Paja di wayɛw da: «Me ina ya ta de da, ɛɛm, mə ɡɛdɛ labe ɡɛ geche mɛn me mə ha, mə ha yara.»

Yande mwom da, dole di ɡɛdɛ labe, anɔji ha yara dwe duwa di mana ɡɛ kurayyɛ. Yɛr ya ta de da, dusɛw womɛw lə diiyɛ. Anɔji ɡɛra dáy nare pad nə ulay duwa lə. Cendi dine day nə abje nə pii pii da, abəw ba pɛlnəw dɛɡaw sɪr sɪr, ba àlnáw mana ɡɛ kunəwwə, ba hana mana ɡɛ kuray bɛwwə. Cendi ba hane jarna yarna. Dɛɡaw dɛ mɛn da, ba nyamna iw kunədɛ lə me, dɛ mɛn da, ba nyamna abəw kunəwwə me. Mwom da, anɔji ɡɛ kurayyɛ ta di, paja ɡɛnə dole di me, ba pɛlnəw dɛɡaw di.

Anɔji paja ɡɛnə dole di, ɡɛra, pɛlɛw dɛɡaw di sɪr 'yàw. Mwom da, dine di sɪr da, dɛɡaw dɛ mɛn da, ha ina kunədɛ lə me, dɛ mɛn da, ha baba kunəwwə me. Ɔra dwe ɡɛ kurayyɛ di, ála dɛɡaw duwa da, mɛn ɡɛra nem mana ɡɛ dole kunəwwə me, dɛ mɛn da, nem mana ɡɛ iw kunədɛ lə me.

Ɔɛ yɛr ya ta de da, ɡɛ wur sɛdɛ lə diiyɛ dara dole dwe duwa di, namdaw di, ba i dusi dɛ halɡɛni me, ba u dwe di, yá álaw bam mana ɡɛ kurayyɛ cendi.

Anɔji dole di yɛr ya ta de da, dusɛw naw. Mwom da, 'yor namde nə sɪr di bam me, kal dɛ mɛn dɛ wor ta di gamdɛ mana ɡɛ ɡɛndɛwwə me, damɡɛ nɛm labiya.

Guy day gi kudin

Nə guy day gi kudin, cendi wom nare mani day isi gi siɗəgi, yigi bədə. Mwom da, nə guy hargi bam gira ha 'ywaagun swagə duwa nə yiga dodə. Mwom da, nima ilə wama la, wama la, wama la.

Gi gira tobi kudimi gi cendi wom dalawwə ta di. Gi kiji pad pad ba gi tobiwwe. Dūwa dim ka, dūwa dim ta, dūwa dim ka, liwiw daa mwom da, guy yər yande da, so gira dama daa mana gi habda la gira ha yara. «Ay! Jan maché kudin, dūwa di dim ta di da, də dam inda i mana gi kudimi di dalawwə me, dūwa di yər ta ta ta bá da, gi tobi i kudimi gi ka di bá.»

Kudin wayiw da: «Alə we mo? Gi tobi kudimi gi alə ta.»

Guy chɛ dodə, cendi womgi. Gira womgi bam da, guy so daa bi gira ha yara. «Jan maché kudin, nendi da, də ha inda le! Bədə na, dūwa di ta di, gi tobi i kudimi gi ka la, me chemde dwaregi la da, də ha ala inda i man mo?»

Mwom da, kudin wayiw da: «Àla man mo? Womindi mani nə 'yole ta le!»

Guy chɛ dodə mwom da, wom biraa. Iri anji gira so daa dang, ba a yər da, anji so cab cab cab chɛ dūwa tardi la habda gi dangə, so daa, chɛ habda gi dangə, dangə, dangə, yá gi dirəw.

Mwom da, kudin 'wogiw: «Jan maché gi guy, mə yá i we mo? Jan maché guy, mə yá i we mo?» Doyiw bədə. Mwom da, kudin nagi daa habda la di yər ba dūwa di liwiw daa, liw mana daa pad.

Anji wor kudimi di dalawwə, baa wà ka, ha naga ka da, dùwa di ladi bədə. Baa wà ha naga ka le, ladi bədə, baa wà ha naga ka le, ladaw bədə.

Mwom da, mana gi dùwa di ba di wáa me àl ba di məmsi sidi da, guy so cab cab cab chí bulu dwari læ dən wà ha hurara mana gi gurimə læ swat i læ duwa maa dīm.

Nare woni yiga swagə di gira me 'yo kudiŋ gi mare me way ba: «Yarna bɪlmə gaba wama mani ɪnda di, yəriw kwa, dùwa uliŋ kwa.» Cendi sabi kudiŋ ha nīm, womiŋ bam, me guy duwa da, wor bɪl.

Guy bɪl mwom da, kudiŋ dɪndaw gira yala uriŋ ba: «Abiranin wara we mo?» Guy cogi waygi: «Abirang ilə we mo?» Cendi 'yo abiragi mana duwa bədə. Kudiŋ dɪndaw isər bagwanani agdi gurà.

Caga, də damang ka di kaw, mani nə ta di caga ilə àlala læ. Ijɪm mə way ba mə dam, dama dɪma gi mə dam ka da, mani mɪn nə ba ha àlam ba ha 'ya læ bədə.

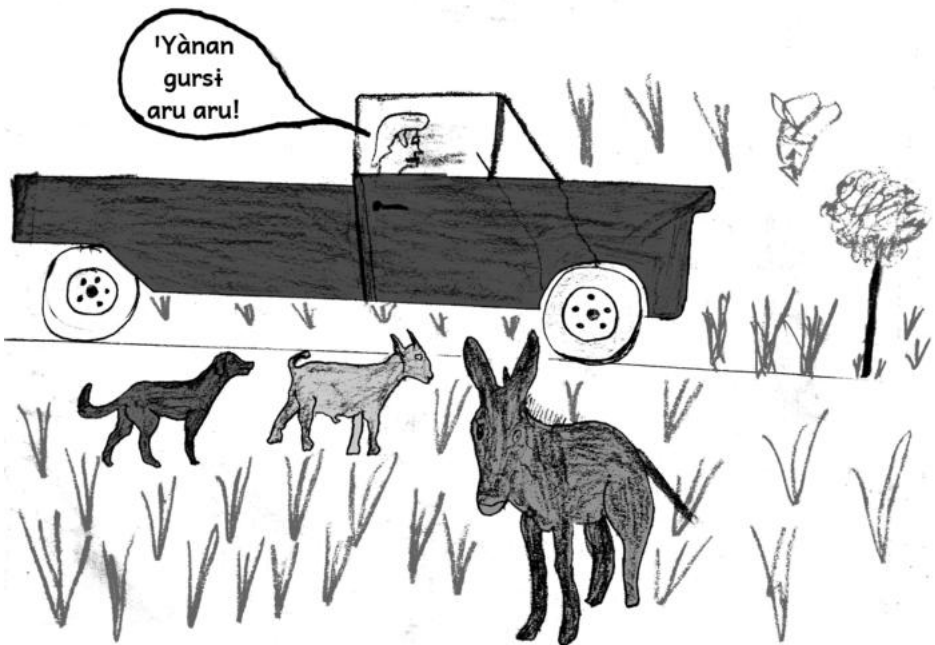

Woni hára mijəniyə

Kura me dogdə me cange me, ùr ba gı ha mijəniyə. Chopər waygı ba 'Yànan gursı aru aru. Kura wur duwa bam. Dogdə wuw duwa aru sir me, ba cwanaw aru daa. Cange di, wur dıra bədə.

Gıra mana gı chée lə da, cange pər chı wàda. Kura day gı dogdə da, chıgdı dodə. Dogdə gam chopər ba cwanaw gursı duwa dı wor dıwwə. Chopər gur wàda. Dogdə codı kabno dara ba 'Yànan gursı duwa dı wor dıwwə.

I dara kura wur gursı duwa bam pad, me kalıw gı kabno birmə bədə ta di.

Cimba ha 'ywaga lombo le mo ?

Cimba da, gi 'wocɲ dara ba i dudi bədə me mwagɪna bədə me ca.

Mana gi gi ùrnəw lombo dirbi dɔwɔragɪ lə da, A! anju ba i mwagɪna.

Gi ùrnəw lombo mwagɪne dɔwɔragɪ lə da, A! anju ba i dudi.

Anji wà ka me, ka me, ta di me gi 'wogɪw nɪm cimba bwar bwar.

Bamulgi di maktubu dwarei la ka di, yer woni kibadi me
sumdagi i ta:

Acyle Bidilay Félix
Andire Mahamat Badina
Bangbar Alphonse
Biyatugi Alphonse
Cadina Corman Boniface
Cadina Pascal
Cigi Dwana Patrice
Cigi François
Cigi Minan
Cogi Chelgi
Chemde Usman Ladiko Romain
Dyagi Vincent
Dwana Gaston
Jibirin Paul Pwana
Kagi Paulin
Kumakoy Paul
Mahamat Yomi
Miji Catherine
Sale Womaga Managi
Samafu Allagi Victor
Samedi Faustin
Sanbam Gunsin Jeremi
Simra Wungi
Wayme Minan

Maktubu dī ka dware:

Mī day gī dāwre pagī labje	2
Namde nə halgini sir	3
Bababge day gī bili	4
Gisay day gī bili	5
Gun me mī me rigim me	6
Kay pàr rigim	7
Hoy day gī bababge	8
Dogdə day gī rigim	10
Dole day gī namdaw	12
Hārā ha ùrə Mārī	14
Kwacna day gī gwama	15
Dwe gī bagwana	16
Rigim day gī mī	17
Dogdə day gī aba ciri duwa	18
Aba yiga day gī aba ála gəlang	19
Gun me rigim me kīrimbi me mī me	20
Dine nə subu	22
Rigim me dāwre me kudīn me	23
Rigim 'yo gòche mod lə	25
Myala gīnə mī duwa	26
Rigim day gī dāwre	27
Dīmən me dogdə me gwa me ha mwalà lə	28
Dīmən day gī rigim	30
Mimbīru day gī kudīn me made dīnə mī duwa me	31
Cange day gī gīray	37
Dāwre day gī dine dī kurayyə	39
Dole namdaw day gī gorīndīw	41
Guy day gī kudīn	43
Woni hāra mījəniyə	45
Cimba ha 'ywaga lombo le mo ?	46
<i>Woni kībə bamulgi sumdagī</i>	<i>47</i>

